

Antipestprotocol

Inleiding

Op het Praktijkcollege Zoetermeer vinden wij dat iedereen recht heeft op een **veilige, fijne en respectvolle leeromgeving**. Pesten past daar niet in. Het schaadt het zelfvertrouwen, belemmert het leren en staat onze kernwaarden – **zelfvertrouwen, zelfbeeld, zelfredzaamheid en zelfsturing (4Z-principe)** – in de weg.

Met dit protocol beschrijven we hoe wij pesten signaleren, voorkomen en aanpakken. Het protocol geldt voor alle leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers en maakt deel uit van ons bredere veiligheidsbeleid.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Inhoudsopgave	2
1. Wat verstaan wij onder pesten?	3
2. Hoe wordt er gepest?.....	3
3. Rollen bij pesten	3
4. Uitgangspunten Praktijkcollege Zoetermeer	4
5. Preventie	4
6. Aanpak bij pesten: de vijfsporenaanpak	4
7. Stappenplan bij een melding	5
8. Taken en verantwoordelijkheden	6
9. Schorsing en verwijdering.....	6
10. Monitoring en borging	6
11. Slot.....	6

1. Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten is grensoverschrijdend gedrag waarbij één of meerdere leerlingen een ander veelal structureel en herhaaldelijk kwetsen, buitensluiten of beschadigen. Kenmerken zijn:

- het gebeurt opzettelijk;
- het is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, psychisch, sociaal of materieel);
- er is sprake van een ongelijke machtsverhouding;
- het stopt niet vanzelf, maar wordt vaak erger zonder ingrijpen.

Plagen is iets anders: het is meestal wederzijds, kortdurend en wordt als grappig ervaren door beide partijen. Plagen wordt pesten als de ander zich er niet prettig bij voelt en het toch doorgaat.

2. Hoe wordt er gepest?

Pesten kan zichtbaar of onzichtbaar zijn, fysiek of digitaal. Voorbeelden:

- **Verbaal:** schelden, vernederen, dreigen, bijnamen geven.
- **Lichamelijk:** slaan, schoppen, aan haren trekken, spullen afpakken.
- **Sociaal:** buitensluiten, doodzwijgen, roddelen.
- **Digitaal (cyberpesten):** kwetsende berichten of foto's delen, online buitensluiten, nepaccounts aanmaken.

Cyberpesten krijgt extra aandacht, omdat het vaak buiten schooltijd gebeurt en moeilijker te stoppen is. Wij werken waar nodig met ouders samen, maar nemen geen verantwoording voor zaken die buiten schooltijd plaatsvinden.

3. Rollen bij pesten

- **De gepeste leerling:** ervaart schaamte of angst, vertelt het niet altijd uit zichzelf.
- **De pester:** probeert macht of status te krijgen, vaak door onzekerheid of problemen thuis/ op school.
- **Meelopers en omstanders:** doen soms actief of passief mee. Hun houding kan het verschil maken tussen verergering en stoppen van het pestgedrag.

4. Uitgangspunten Praktijkcollege Zoetermeer

Wij nemen pesten altijd serieus. Dat betekent:

- We hebben een **antipestcoördinator** en een **vertrouwenspersoon**.
- We **monitoren jaarlijks** de sociale veiligheid van onze leerlingen.
- Mentoren en docenten besteden aandacht aan **samenwerken, respect en groepsregels** in de klas.
- Ouders en leerlingen weten bij wie ze terechtkunnen met zorgen.

5. Preventie

Pesten voorkomen is beter dan bestrijden. Daarom:

- creëren docenten en mentoren een **veilige en positieve klassensfeer**;
- hanteert de school schoolregels en afspraken;
- maken klassen samen **afspraken en regels**;
- geven we les in sociale vaardigheden en praten we regelmatig over pesten en respectvol gedrag;
- bespreken we signalen tijdens ondersteuningsoverleg, zorgoverleg, zorgadvies team en groepsbesprekingen;
- betrekken we ouders bij dit beleid via oudergesprekken en communicatie in schoolgids/website.

6. Aanpak bij pesten: de vijfsporenaanpak

Onze aanpak richt zich op alle betrokkenen:

1. De gepeste leerling

- We luisteren en nemen signalen serieus.
- We maken samen afspraken en bieden hulp.
- We plannen follow-up gesprekken.

2. De pester

- We confronteren met gedrag en gevolgen.
- We helpen positieve manieren van omgang aan te leren.
- We stellen duidelijke grenzen en koppelen consequenties.
- We houden opvolggesprekken.

3. **De klas/omstanders**

- We bespreken de rol van meelopers.
- We maken afspraken over gewenst gedrag.
- We stimuleren een actieve rol als helper in plaats van meeloper.

4. **De ouders**

- We nemen zorgen serieus.
- We houden ouders op de hoogte van de aanpak en afspraken.
- We werken samen aan oplossingen en verwijzen zo nodig door.

5. **De school**

- We zorgen voor een duidelijk en eenduidig beleid.
- We leggen afspraken vast in het leerlingvolgsysteem.
- We schakelen indien nodig het zorgteam of externe hulp in.

7. Stappenplan bij een melding

1. **Signalering/melding:** iedere medewerker die pesten ziet of vermoedt, meldt dit bij de mentor. Leerlingen kunnen ook terecht bij de mentor, zorg, vertrouwenspersoon of vertrouwensleerlingen.
2. **Mentor:** spreekt met betrokken leerlingen en ouders, legt afspraken vast in Presentis.
3. **Herhaling:** bij terugkerend pestgedrag stelt de mentor samen met de pester en ouders een **pestcontract** op.
4. **Escalatie:** als het probleem aanhoudt, neemt de zorgcoördinator/antipestcoördinator de regie. Ouders worden opnieuw betrokken.
5. **Sancties:** bij hardnekkig gedrag kunnen schorsing of – in uiterste gevallen – verwijdering volgen. De directie neemt hierover het besluit.
6. **Nazorg:** we blijven de situatie volgen en bieden ondersteuning aan zowel de gepeste als de pester.

8. Taken en verantwoordelijkheden

- **Mentor:** eerste aanspreekpunt, voert gesprekken, informeert ouders, registreert in Presentis.
- **Antipestcoördinator:** bewaakt beleid, begeleidt bij escalatie, onderhoudt contact met zorgteam.
- **Zorgcoördinator:** schakelt hulpverlening in, bespreekt in Zorg Advies Team.
- **Docenten en medewerkers:** signaleren en melden altijd.
- **Teamleiders/directie:** beslissen over schorsing en verwijdering.

9. Schorsing en verwijdering

- **Schorsing:** als gesprekken en maatregelen geen effect hebben, kan een leerling (tijdelijk) geschorst worden. Dit besluit wordt genomen door de teamleider en directie.
- **Verwijdering:** bij structureel en hardnekkig pestgedrag kan de leerling, in overleg met leerlicht en samenwerkingsverband, van school worden verwijderd.

10. Monitoring en borging

- Jaarlijks nemen we een **veiligheidsmonitor** af om de sociale veiligheid te meten.
- We evalueren het pestprotocol jaarlijks in het team en passen het zo nodig aan.
- Leerlingen en ouders krijgen via de schoolgids en website informatie over dit protocol.

11. Slot

Samen zorgen we voor een school waar iedereen zich welkom en veilig voelt. Door pesten serieus te nemen en consequent aan te pakken, dragen we bij aan de ontwikkeling van leerlingen in lijn met onze kernwaarden: **zelfvertrouwen, reëel zelfbeeld, zelfredzaamheid en zelfsturing.**